

PROGRAM PROFILAKTYKI

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3
IM. JANA PAWŁA II
W SKOCZOWIE**

ROK SZKOLNY 2010/2011

1. WSTĘP

Szkolny Program Profilaktyki powstaje w związku ze zwiększającą się potrzebą przeciwdziałania zjawiskom zagrażającym zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci i młodzieży. Jest odpowiedzią na konieczność podjęcia kompleksowych działań profilaktycznych na terenie naszej szkoły.

Program profilaktyki powstał w wyniku diagnozy środowiska lokalnego, po rozpoznaniu problemów zagrożenia, uzależnień różnego rodzaju dewiacji społecznych. Ukierunkowany jest na kreowanie zdrowego stylu życia, zapobieganie zachowaniom agresywnym, profilaktykę uzależnień oraz edukację niezbędną do wyrobienia właściwych postaw i zachowań w życiu codziennym, a także w sytuacjach trudnych i nietypowych. Jest spójny ze szkolnym programem wychowawczym, stąd jego model przedstawia się następująco.

W wyniku przyjętego modelu wszelkie działania profilaktyczne:

- mają charakter prewencyjny (zapobiegawczy) i są niejako wtopione w proces kształcenia i wychowania
- obowiązują wszystkie podmioty szkoły (personel, uczniów i rodziców) oraz są przez znane i respektowane
- są zgodne z podstawą programową, wizją i misją szkoły

W myśl słów Marii Montessorii „*Pomóż mi samemu to zrobić*” program zakłada:

1. wszechstronny rozwój osobowy wychowanków (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym)
2. poszukiwanie i dążenie uczniów do osiągnięcia celów życiowych i wartości wyższych, które pomogą im określić ich własne miejsce w świecie
3. przygotowanie wychowanków do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wartościowych wyborów i stałego doskonalenia się.

2. IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego zauważa się, iż występują następujące problemy:

- wady postawy
- brak aktywności ruchowej
- zjawiska przemocy i agresji
- uzależnienie od telewizji i komputerów
- nieuzasadnione opuszczanie zajęć szkolnych
- brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne
- kłopoty i problemy natury ekonomicznej rodzin
- brak dyscypliny i unikanie odpowiedzialności za swoje zachowanie
- niska kultura słownictwa
- brak umiejętności prawidłowej komunikacji z innymi (rozumienia innych i porozumienia)
- postawy wygodnictwa, egoizmu, nastawienie na „mieć”
- brak poszanowania dla cudzej i własnej wartości

3. CEL NADRZĘDNY

Ścisła i systematyczna współpraca szkoły ze środowiskiem rodzinnym oraz instytucjami opiekuńczymi w celu zapobiegania patologiom i dewiacjom w trosce o bezpieczeństwo i zdrowie wychowanków naszej placówki.

4. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Znajomość ucznia i jego środowiska rodzinnego jako punkt wyjścia ku wychowaniu indywidualnemu.

- wzajemne poznanie się i budowa zaufania,
- poznanie sytuacji rodzinnej ucznia (bytowej, moralnej kulturowej),
- utrzymywanie dobrych relacji z rodzicami,
- uświadamianie uczniom, że rodzina stanowi wielką wartość w życiu każdego człowieka,
- rozumienie, że każdy ma wobec rodziny obowiązki,
- uczenie zwyczajów, obyczajów i właściwych zachowań w środowisku rodzinnym wobec kolegów szkolnych i nauczycieli,
- udzielanie pomocy rodzicom w zapobieganiu uzależnieniom dzieci,
- inspirowanie rodziców do wartościowych publikacji traktujących o uzależnieniach,
- pielęgnowanie tradycji, zwyczajów rodzinnych,
- okazywanie miłości najbliższym: rodzinie, opiekunom,
- korzystanie z rad rodziców,
- rozumienie, że posłuszeństwo nie oznacza zgody na uleganie, doznawanie krzywdy, przemocy, bądź nieetycznych czynów,
- wspieranie rodziny poprzez umacnianie jej niezbywalnych praw w wychowaniu (pojmowanym jako przekaz człowieczeństwa).

2. Wyrozumiałość i pełne dobroci kontakty jako podstawowy styl wychowawcy:

- a) stworzenie atmosfery wychowawczej opartej na dobroci, miłości, cierpliwości, odpowiedzialności,
- b) współtworzenie klimatu wzajemnego zaufania relacji uczeń–nauczyciel, nauczyciel–uczeń,
- c) przenoszenie atmosfery rodzinnej na różne formy życia szkoły:

- wzmacnianie poczucia własnej wartości,
- kształtowanie pozytywnych (osobowych) relacji między rówieśnikami, w stosunku do rodziców, nauczycieli i innych osób,
- poznanie się i budowanie zaufania,
- godzenie swoich interesów z interesami klasy,
- planowanie uroczystości o charakterze rodzinnym (Dzień Matki, Ojca, Babci itp.),
- pomaganie koleżankom i kolegom, rozumienie co oznacza „źle pojęta pomoc”,
- rozmawianie o sytuacjach trudnych, dostrzeganie, że im szybciej rozwiąże się jakiś problem, tym mniej szkód zostanie wyrządzonych,
- dbałość o tworzenie zwyczajów i obrzędów klasowych,
- odpowiednie reagowanie (nie złością, obrażaniem się, zniechęceniem) na krytykę czy sugestię,
- śpieszenie z pomocą w razie potrzeby, powiadamianie nauczyciela, gdy dzieje się komuś krzywda,
- tworzenie bezpiecznej atmosfery w szkole,
- prowadzenie rozmów o kłopotach i radościach, służenie radą,
- rozumienie wartości koleżeństwa, dobroci, uczciwości, obowiązkowości.

3. Poznawanie i przestrzeganie norm społecznych:

- szacunek do drugiego człowieka,
- wrażliwość na krzywdy innych,
- rozwijanie postaw tolerancji, zrozumienia innych,
- umiejętność łagodzenia konfliktów,
- kształtowanie kulturalnych zachowań ukierunkowanych na czynienie dobra,
- wdrażanie do przyjmowania odpowiedzialności za swoje działanie,
- rozpoznanie swoich mocnych i słabych stron, zalet i wad,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie z napięciem pojawiającym się w sytuacjach trudnych,
- przeciwstawianie się objawom okrucieństwa,
- umiejętność przestrzegania norm i zasad obowiązujących w szkole,
- uwrażliwienie na kulturę słowa – walka z wulgaryzmami.

4. Kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i innych oraz o bezpieczeństwo:

- uczenie zdrowego stylu życia oraz propagowanie go,
- przeciwdziałanie nadmiernemu wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w procesie pozyskiwania informacji,
- kształtowanie umiejętności samodzielnego dokonywania właściwych wyborów, zachowań chroniących zdrowie własne,
- dbanie o prawidłową postawę ciała,
- wskazywanie na szkodliwość używek,
- wskazywanie zagrożeń, jakie niosą ze sobą uzależnienia,
- zapobieganie nałogom i patologiom,
- wskazywanie wartościowych rozrywek,
- zapoznanie z rolą sportu i wypoczynku,
- higiena pracy ucznia - uczenia się,
- przybliżenie znaczenia pozytywnego myślenia,
- uświadomienie znaczenia udzielania pierwszej pomocy
- poznanie zasad udzielania pierwszej pomocy oraz umiejętne jej udzielanie
- poznanie roli, jaką odgrywa PCK oraz ruch krwiodawców
- uwrażliwienie na zachowania szczególnego bezpieczeństwa na I i II piętrze szkoły z uwagi na umiejscowienie salki zabaw oraz zlokalizowany oddział „0” w naszej placówce.
- wdrożenie rządowego programu „Radosna Szkoła” w celu zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki.

5. Kształtowanie pozytywnych relacji między uczniami – wyrabianie postaw wzajemnej pomocy:

- rozwijanie poczucia humoru, radosnej postawy wobec poznawania o ogarniania rzeczywistości oraz pogodnego usposobienia,
- kształtowanie umiejętności nawiązywania i utrzymywania poprawnych kontaktów z innymi dziećmi, dorosłymi, z osobami niepełnosprawnymi, innych narodowości, wyznań, ras itp.,
- wyrabianie umiejętności rozumienia innych i porozumiewania się,
- wdrażanie do współpracy w grupie,
- uwrażliwienie na potrzeby innych, odczuwanie, że każdy jest ważny,
- uczenie się nazywania swoich uczuć, doznań,
- podejmowanie wysiłku w pracy nad opanowaniem swoich emocji,
- ukierunkowanie swoich działań na dobro drugiego człowieka,
- okazywanie życzliwości, uprzejmości rówieśnikom, dorosłym.

6. Wyrabianie postaw proekologicznych:

- uświadomienie roli segregacji odpadów, oczyszczania wód,
- wdrażanie do oszczędnego gospodarowania zasobami przyrody, energią,
- ukierunkowanie troski i działań na dobro przyrody,
- dostrzeganie nierozzerwalnych więzi człowieka z przyrodą,
- uwrażliwienie na dobro przyrody,
- podejmowanie inicjatyw skierowanych na czystość środowiska
- wzbudzanie szacunku dla przyrody,
- wskazywanie działań człowieka stanowiących zagrożenie dla przyrody,
- wskazywanie działań zmierzających do poprawy stanu czystości środowiska oraz ochrony jej zasobów.

7. Stała współpraca z instytucjami i organizacjami wspomagającymi dzieci i młodzież:

- stały kontakt z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w celu uzyskania pomocy materialnej dla rodzin,
- stały kontakt z poradnią AA w celu pomocy rodzinom zagrożonym,
- współpraca z osiedlowym klubem, z Domem Kultury „Wspólnota” w celu stworzenia dzieciom warunków do wartościowego spędzania czasu,
- współpraca z Polskim Klubem Ekologicznym Kołem w Skoczowie w celu pozyskiwania materiałów dydaktycznych oraz organizowania akcji wiosennych nasadzeń drzew.

5. REALIZACJA ZAŁOŻEŃ PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

ZADANIA SZCZEGÓŁOWE	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
1. Zapoznanie ze środowiskiem rodzinnym	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualne konsultacje z rodzicami - wywiady środowiskowe - wizyty w domu uczniów - współpraca ze szkolnym pedagogiem 	wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny
2. Współpraca rodziców ze szkołą	<ul style="list-style-type: none"> - angażowanie rodziców do pomocy w organizacji różnych imprez szkolnych - sponsoring - pomoc finansowa rzeczowa - udział rodziców w zajęciach otwartych, rajdach, wycieczkach i w różnych imprezach szkolnych 	nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły
3. Przeciwdziałanie przemocy i agresji	<ul style="list-style-type: none"> - kontynuacja programu rządowego: „Bezpieczna i przyjazna szkoła” - uwrażliwienie uczniów na kulturę słowa (walka z wulgaryzmami) - koordynowanie prac przez szkolnego koordynatora do spraw bezpieczeństwa - kontynuowanie noszenia jednolitego stroju przez uczniów - pogadanki, prelekcje i szkolenia 	wychowawcy, nauczyciele, pracownicy szkoły, rodzice pedagog szkolny
4. Zapobieganie nałogom i patologiom społecznym	<ul style="list-style-type: none"> - realizowanie tematów na lekcjach - zajęcia profilaktyczne, warsztaty, pogadanki, prelekcje - udział w ogólnopolskim programie „Zachowaj Trzyżwy Umysł” 	wychowawcy nauczyciele, pedagog szkolny, prelegenci
5. Zapewnienie opieki medycznej przez pielęgniarkę szkolną	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie badań bilansowych - kontrola czystości - fluoryzacja - pogadanki tematyczne 	pielęgniarka szkolna
6. Organizowanie czasu wolnego uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów w zajęciach świetlicy szkolnej, środowiskowej i kołach zainteresowań - objęcie dodatkowymi zajęciami uczniów mających problemy szkolne, uczniów zdolnych oraz uczniów w kołach zainteresowań - wsparcie działań świetlicy szkolnej poprzez pomoc w prowadzeniu zajęć przez nauczycieli 	nauczyciele, pracownicy świetlicy
7. Zapewnienie uczniom rodzinnej atmosfery, wzajemnego zaufania i zrozumienia	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc w odrabianiu zadań - rozmowy indywidualne z uczniami - pogadanki z pedagogiem szkolnym - monitorowanie zachowania uczniów w szkole i wokół obiektu - udział uczniów w różnorodnych zajęciach wg zainteresowań 	nauczyciele, pedagog, dyrekcja, pracownicy świetlicy
8. Wdrażanie do troski o własne zdrowie	<ul style="list-style-type: none"> - udział w zajęciach edukacji prozdrowotnej - objęcie uczniów klas I przesiewowym badaniem słuchu, 	mgr J. Kołodziejczyk mgr A. Para,

i bezpieczeństwo oraz ochronę środowiska naturalnego	<p>programem komputerowym „Słyszę”, a klasy II badaniem wzroku „Widzę”</p> <ul style="list-style-type: none"> - treści realizowane na zajęciach lekcyjnych klas 1-3 oraz godzinach wychowawczych - uczestnictwo w zajęciach gimnastyki korekcyjnej - zajęcia z logopedą szkolnym - udział w ogólnopolskiej akcji „Owoc dla każdego ucznia” klas 1-3 - kontynuacja akcji „Mleko” - uwrażliwienie uczniów na zachowanie szczególnego bezpieczeństwa na I i II piętrze szkoły z uwagi na umiejscowione tam salki zabaw - spotkania z policjantami - udział w rajdach górskich - udział w zajęciach szkolnego koła PCK - udział w zajęciach kółka ekologicznego 	<p>pedagog, wychowawcy klas, nauczyciele gimnastyki korekcyjnej, logopeda, prelegenci, nauczyciele wf, pracownicy szkoły</p> <p>mgr A. Para mgr B. Kraszewska</p>
9. Przygotowywanie i organizowanie konkursów tematycznych, szkoleń dla uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów w konkursach udzielania pierwszej pomocy, wiedzy ekologicznej 	<p>odpowiedzialni nauczyciele, prelegenci</p>
10. Współpraca z instytucjami wspomagającymi	<ul style="list-style-type: none"> - kontakty z ośrodkiem Opieki Społecznej, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Sądem Rodzinnym, Centrum Profilaktyki Społecznej, Policją, Centrum Pomocy Rodzinie, Kołem Ekologicznym, Poradnią Zdrowia Psychicznego, Poradniami Rodzinnymi, Ośrodkiem Gimnastyki Korekcyjnej, Domem Kultury „Wspólnota”, Skoczowskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji 	<p>kierownik świetlicy, dyrekcja, pedagog szkolny, wychowawcy, nauczyciele wf</p>
11. Organizowanie szkoleń dla nauczycieli poruszających problemy wychowawcze i profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> - udział w szkoleniach, kursach, warsztatach i konferencjach 	<p>prelegenci</p>

Priorytety działań profilaktycznych do realizacji przez nauczycieli w roku szkolnym 2010/2011

1. Objęcie zajęciami dodatkowymi uczniów mających problemy szkolne i uczniów zdolnych oraz udział w zajęciach rozwijających zainteresowania, celem przezwycięzania trudności, rozwijania zdolności, pogłębiania zainteresowań oraz zagospodarowania czasu wolnego.
2. Wdrożenie rządowego programu „Radosna Szkoła” w klasach I-III w celu zapewnienia bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki.